

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus, Divendres 22 de Septiembre de 1899

Núm. 3.370

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, l'oficina Mallofré, carrer Junquera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes, 30 Ptas.
A provincias arimateas, 1.20
Extranjer y Ultramar, 1.50
Anuales, a preus convencionalis.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuades curacions y d' una acceptació general son las millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre periclosos y rebeldes, que sia tota classe de...

La que paga més

contribució de la pro-

vincia.

AGRICULTORS ALERTA

Visiteu lo magatzem de guanos de

A RIUDOMS

Massó y Ferrando

Guano classe superior - Tal de peix - Cascos d' arangada pera adops de las hortallissas,

Magatzem a Riudoms

y a Reus Vlla, núm. 3.

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministra forsa motris ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho sollicitin. Los Motors de corrent continu, a la vegada que extraordinarias condicions d' economia en lo cost de compra y consum, reuneixen las de marca silenciosa, gran llimpiesa, espay reduhit y facilissim maneig, ventajass difficils d' obtenir ab altres sistemas. Tenen marca senzillament variable y ab un simple moviment de palanca se regulan y cambian a voluntat, las velocitats minima a maxima. Los gastos d' oli pera engrassament y sos desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat considerarse com nuls.

En aquestas oficinas se facilitarán cuanta classe de datos sean necessaris.
Reus 9 Juny, 1899. — Per la *Electra Reusense*, LO DIRECTOR.

RECORT ETERN

Per a l' dia 2 de Novembre proxím, se venen

LAPIDAS MORTUORIAS

de marbre, de varias classes y colors, ab un

50 PER 100 DE REBAIXA

y s' graban las inscripcions de las mateixas, en mate, relleu, dauradas, etc., etc., a meytat de preu. Gratis la colocació en lo cementiri.

Taller de marbres de E. VILA

LLOYERA, 23.—REUS.—LLOYERA, 23.

NO CONFONDRES

Gran varietat en ximeneas, lavabos, fonts; picas de marbre a preus molt reduhits.

Licon de fibrina y carn liquida RICHARD

La millor tónica-reconstituyent conegut, indicadissim contra l' raquitisme, escrófula, tuberculosis, convalecencias y en todas las malalties caracterizadas per lo sello de la debilitat y que reguerizen un bon aliment sens embargar l' estómach. Se ven en todas las farmacias.

ACADEMIA PREPARATORIA MILITAR

FUNDADA Y ESTABLERTA A BARCELONA

Director D. Joan Avilés, Comandant d' Enginyers

Alumnos ingressats en los última cinch anys: en Infanteria, 26; en Caballeria, 5; en Artilleria, 7; en Enginyers, 5, en Administració militar, 3. Vintidós preparats en un curs ó menos; un ab nota de sobresalient, sis ab la de molt bó, y obtenint en las promocions los números, 1, 2, 3, 7, 10 y dos 12.

Queda oberta la matricula pera preparació completa pera Enginyers de camins, monts, y ciencies. Alumnos aprobats: Aritmética y Algebra elemental, 6; Algebra superior, 3; Analítica, 1; Descriptiva, 2.—Conseil de Cent, 254, segon.

La crisis económica

Avuy que Espanya ha perdut las sevas colonias y que respecte d' ellas los nostres productors están en la mateixa situació que la industrials dels paissos que elaboran las primeras materias, no na havém de fer

cap ilusió de poder conservar uns mercats que tenim tan perduts com las mateixas colonias.

Y la rahó d' aquest fet es clara. En primer lloch la circumstancia de ser tributaris del estranjer en lo que pertoca a la materia prima na posa en una inferioritat pera la competencia que sols se pot apreciar, calculant

lo que pera adquirir la esmeran los nostres fabricants en drets d' Aduanas, transports cars, drets d' importació, impostos dels ports, y altres gabelas del Fisco. Donchs bé, l' industrial d' Inglaterra ó d' Alemania, ha de pagar poca cosa d' aixó, y la primera materia la obté pel preu de compra, sense l' pujaat recarrah, que l' allunyament dels centres de més vida industrial y la pesada mà de la Hisenda espanyola, representan pel fabricant catalá.

Si malgrat de totas aquestas dificultades conseguim los nostres industrials produhir las manufacturas pel mateix preu que las estranjeras, lo que es ben difficil, no pera aixó quedaria l' industria catalana en situació ventajosa en los mercats de Cuba y Filipinas, donchs lo gasto dels transports a Espanya excediria al de qualsevol altre país, y encara en aquell considerablement la mercancia la posa en pitjors condicions pera obrirse pas que fe dels demés pobles productores, al que tot hi afegida, desde la naturalesa fins a la organizació del Estat, pera que puguin produhir bó y barato.

No s' valguin fer argument en contra de la nostra afirmació en lo fet de que avuy, per avuy, encara se coluquia en los mercats colonials, géneros catalans. La explicació d' aquest fet es ben sencilla. No canviá s' han passat anys y anys en que l' comerciant y el consumidor de las que foren nostras colonias se han servit de nostras productos, pera que no estiguen acostumats a ellas. La forsa de la costum es molt y en la historia de tots los fetes dels homes, no s' registran aquestos canbis en rodó, en que els Humanites obrí com una máquina, nodrinte avuy ab lo producte d' un noble, y parantse en sech pera sortirme demá de la producció d' un altre. Tot se fa per gradació, en lo mon, pas a pas, enant deixant avuy una mena de productes d' un centre industrial pera cercarlo d' un altre, enant acostumant al consumidor a la novament oadera, mentre ja l' comerciant alleja algun centre productor ahont n' hi ha d' altres en millors condicions de las que avens compra en diferents terras. La adquisició ó pérdida d' un mercat se fa ab lentas transicions, sense sotrahe ni trastorn; pero sempre seguint un camí definit, al limit del que s' troba que tots los pobles acaban per comprar allí ahont poden ferho ab millor ventajta, y sense altra consideració que la lley económica del seu interes.

Altrement, en las circunstancias actuales, Europa no estava preparada pera poder assortir a nous consumidors. La pérdida de las colonias d' Espanya, succhí en un moment en que la producció dels grans Estats trobava facilissima sortida, y en aquestas circunstancias, posada tota la atenció dels industrials d' Europa en donava l' abast als mercats coneguts, al temps han tingut pera dedicarse al estudi dels nous mercats, que la debilitat d' Espanya deixava en las sevas mans. No devém, donchs, comptar pera gran cosa, ab las terras que fins ara han sigut lo principal consum, pera la nostra industria, y cal que ds que s' interesin per la prosperitat del nostre poble se preocupin d' aixó, ja que dels governs, sempre explotadors y mancais d' homes de sentit práctic, poch se'n pot esperar.

Per a la industria catalana s' acostuma a dir negres. La prosperitat que avuy encara disfruta, es deguda principalmente a l' impulla preu, y quan se valpa los efectos de la pérdida de las colonias ens trobarém ab una situació difficil. Pera millorar aquest estat de cosas fora precis que l' Foment del Travail Nacional se despartés hon xich y que s' atovris a exportador ab primes d' exportació, ó be retornantli, al exportar lo valor dels drets d' aduanas de las primeras materias, que hagi introduhit pera elaborar los seus productos.

Cal considerar la importancia de lo que perdrem en pagar forma idea del nostre parvenir. So's en los articulos de fil y cotó, Cuba consumia la producció d' miler d' telems, lo que representa un miler de familias que vivían ab la exportació d' aquest article. Com podria l' industrial catalá, y Catalana, re-

ferse d'aquesta pèrdus? La única esperança que posan davant dels nostres ulls, es lo mercat espanyol, y en veritat es precis no conèixer gens pera fonamentar en ell grans confianças.

Avuy las provincias d'Espanya compran y compran be a Catalunya, pero aixó s'heu senzillament a que las collitas han sigut bonas, y la puja dels cambis feu vendre be la collita passada. Mes lo mercat d'Espanya es un mercat sempre insegur, y qualsevol circumstancia, un mes de plujas seguidas, dos mesos sense ploure, ó una pedregada general, poden tirar-lo a perdre. Mentres aquest mercat era nostre, pero no haviam de refiar-nos exclusivament d'ell, podiam mirarnos ab tranquilidat los accidents que s'podessin presentar; avuy es molt diferent; avuy quan ens trobessim reduhit al cinquanta per cent lo consum dels nostres productes, se presentaria una crisis fonda a Catalunya.

Per aixó convindria que'l catalanisme estudiés a conciencia lo problema económic que s'planteja a Catalunya. Es una cuestió molt grave, que porta apallada dintre de sí la riquesa de tot un poble al qui'l treball ha fet gran, y natural es que no siga deixat de banda al buscarhi solució. D'altra part, ténim així a son entorn s'hi acabarian d'agrupar totes las classes productoras que prou necessitan qui las guíi ab ma ferma y ab móvils elevats.

Los que produhim ja n'estém cansats dels sistemas de govern aguantats fins ara. Ja n'havém tingut prou de polítichs que no consideran al comerç, a la industria y a la agricultura, més que com las millors fonts pera obtindre ls diners que necessitan pera mantenir una burocracia que'ns xucla y una política que'ns taca. Volém administració y política catalanas, plenas de sentit práctic y cuidadoras dels nostres interessos, que basada ab ellas lo geni catalá ja s'obriria pas guanyent nous mercats pels nostres productes. No pidolém cap mena de privilegis; volém sols facilitats pera treballar, que tenintlas no'ns espanta res.

J. MURTRA.

La higiene y las habitaciones

Ab aquest mateix títol llegim en un colega del exterior:

No es verdaderament estrany que mentres més nos ilustra la ciencia respecte a las condiciones higié-nicas que deuen tenir las casas ahont viuen los treballadors, aquestas sían cada vegada més reduhidas y més insalubres? Quin motiu pot haverhi pera que la morada del home sia ab frecuencia inferior a la del brut, trobantse en aquesta llayre y la llum que en aquélla falta? L'individualisme, la lluyta d'interessos oposats que mou y commou constantment lo sí de las societats modernas, es la única y verdadera causa d'aqueixos mals, que tots deplorem. A poch que reflexioni l'autor d'aqueixas líneas veurá que aixó mateix es aplicable als aliments, als vestits, als medicaments y a tot lo que sia de verdadera necessitat; que no es l'individu sino la societat la responsable de tal anomalia y que lo profitós y urgent no es clamar avuy contra ls propietaris, demá contra ls comerciantes y passat contra ls mercaders, sino treballar sens descans fins conseguir veure reemplasat aquest sistema, ahont tot lo qui pot viu de la suhor y de la sanch de sos semblants, per altre, basat en la armonia, y en lo qual lo sol de la fraternitat brilli per igual pera tots los homes, sens distinció de color ni rassa.

Sent lo mal de que s'tracta de carácter universal, existint lo mateix en las monarquias que en las republicas, lo remey ha de serho també; y que s'apliqui prompte y ab empenyo deuen tindre nostres esforços, com natural y llógica consecuencia de tan justas aspiracions.

Tinguém fé en lo porvenir; caminém de las tenebras a la llum, no de la llum a las tenebras.

Espurna

En Quimet está foll d'alegría, y te motiu d'estarhi. Las sevas queixas íntimas, acullidas en aquestas columnas ab una oportunitat que no te preu, han tingut lo consol desitjat.

Fresca y aygua demanavam en nom d'ell y ab fresca y aygua se desparté'l dia d'ahir.

Ja'm veig a son company, lo Cisquet, tot enfadat perque unicament parlarem de festas, farinas y ayguas y res diguerem de pacas y gorros frígios.

Veritat es, que vista la bona solució a la primera queixa, té motiu pera fer públich son desagrado, donchs cal ferse carrech que tal volta tot aquest material encomanat a certas imprentas, en lo que no hi posém tota la fé, podia haver sigut retirat. Pero'l nostre silenci en aquest assumpto, té també lo seu motiu justificat.

Volém disfrutar veient com en unas placas ó bos-sins de tela símbol del Redemptor de la Humanitat, s'hi oposan los propios corazones ab totes las sevas fibras.

Seria aixó, un acte de virilitat y valor cívic que duplém se pugá realisar en nostra ciutat, ahont, per mes que siga trist confessarho, sobran molts hombres d'aquells que'ns retrata tant fidelment l'autor del «Santo de la Isidra» y en cambi hi mancan molts pastissers de la mateixa obreta lírica.

Si aquí, y no parlém per cap color, hi hagués personas capasses de posar en perill lo cor que'ls hi dona vida, no'ns trobariam que la fabricació y la industria en certs mesos del any portan una vida del tot anémica, ni tal vegada despediriam a la porta del Roser a personas del nostre apreci, sense comptar ab

aquellas altres que no lligarnoshi cap afecció, per sensible que siga sa pèrdus, un no la sent tant.

Ab actes d'aquest valor cívic que nosaltres trobém a faltar, los ajuntaments que s'han succehit y ls que se succehirán no tindrian més remey que portar a aquesta ciutat un caudal d'ayguas potables, no hauriam de passar per la vergonya de que en una població de 36.000 ánimas durant una série d'anys que esgarrifa, no s'hagi emprés cap millora d'utilitat pública.

Oposar los propios corazones a ideas petitas baix tots los punts de vista, a cuestions purament de vanitat, a assumptos en los que pera res pot y deu ficarshi l'interés comú, es en lo llenguatge corrent una fanfarronada.

Y per aixó, nosaltres que ho creyém així ab lo permís del senyor Cisquet y ab la venia d'en Quimet nos hem permés exhalar aquesta queixa de desconsol.

Qué més voldriam nosaltres, que renaixés en la opinió pública la fé en qualsevol ideal, la confiança en qualsevol partit y que aquestas no quedessin defraudadas? pero, ho veyém aixó tan difícil, hem arribat a convencers tant de que tot en lo mon es comedia y considerém tant adormida a la opinió veritat, que no tenim la més petita por de que esclati ab cap mena d'entusiasme.

Lo temps, que es lo mellor llibre d'ensenyansa se cuydará de dirnos si tenim rahó, com s'ha cuydat de fernes quedar bé en la «espurna» que ahir escriguérem mal impresionats de que s'allunyessin los nuvois que cubrian lo blau cel de nostra ciutat.

X.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 21 de Setembre de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with meteorological data including hours, barometer, temperature, rain, and wind.

Ahir en una de las botigas del Arrabal alt de Jesús s'hi trobava exposat l'hermós cuadro «La Primavera y l'Amor» que destinat a una sala de la casa de nostre estimat amic y company de catalanisme l'ltre. Sr. Marqués de Vallgornera ha pintat lo reputat dibuixant y entés director de la «Academia Fortuny» nostre igualment estimat amic y company de causa D. Ramon Casals y Vernis.

Com es aquesta una obra d'art de la que no fá gayres dias ens en ocupavam ab lo concepte falaguer que mereix, avuy no més ens toca fer chor ab las personas que embadalidas lo contemplavan, dihent: Está molt bé, molt bé y molt bé.

Honra aquesta obra d'art al senyor Marqués de Vallgornera pel bon gust y acert que ha tingut en confiarla a un fill de la nostra ciutat y honra a aquest per ser una felis concepció que ha merescut y mereixerá los elogis de tota persona de bon gust.

Las fonts que assurteixen d'aygua a la nostra població ahir rejavan tórbolas lo qual dona a entendre que las minas ab motiu de la pluja de la matinata havian revingut un xich.

Prou falta feya.

En l'expres de Valencia d'avuy, fortirá de Tarragona cap a Barcelona al objecte d'assistir al Congrés Odontològich que tindrà lloch en la capital del principat los dias 25, 26, 27 y 28 del mes que som, nostre distingit amic particular senyor Jordán acreditat dentista establert en nostra ciutat.

Es d'apludir la conducta del senyor Jordán en aquest assumpto, puig així demostra la seva fé y vocació en la que té a la carrera y l'interés que s'pren per sa nombrosa clientela, donchs es d'augurar que en las sessions en que s'discuteixin los temas del certamen y en las sessions científicas que tindrán lloch a las tardes s'en treuran profitosas ensenyansas que en darrer terme redundarán en benefici del públich.

Al Congrés sabem que hi assistirán varis reputats Drs. dentistas del extranger.

Entre ls forasters notables que visitaran nostra ciutat durant las próximas firas y festas d'Octubre se compta l'Excm. é Ilm. Alcalde de Barcelona Doctor Robert.

Així ho manifestá a la comissió que passá a la ciutat comtal ab l'objecte d'ultimar algun projecte que te en cartera.

Pera l' govern de la Crónica Reusense, hem de ferli present que Lo SOMATENT avans de fer cap denuncia se'n procura enterar bé.

En una de las provincias catalanas, en la histórica Herda, hi tenim per gobernador civil, una persona que, ni'l célebre Hinojosa de Barcelona. Acostumat a tractar ab los bandidos nyanyigos de Filipinas y d'imposarlos hi la seva omnipoda voluntat, ha arribat a creurers

qu' aquí també ens haviam d'ajupir a la seva autoritat.

Are mateix, fora del suelto que publicuem en altre lloch, te la pretensió de no aprobar los Reglaments d'una Societat Catalanista després d'haver exigit indegudament que li fossin presentats escrits en la llengua dels cuartels.

No deu sapiguer aquest bon senyor, y es que la experiencia no l'ha ensenyat, que las causas prosperan tant més quant mes perseguidas son.

Per aixó a Filipinas ahont diuen que hi manava, mes ben dit, que hi administrava lo Sr. Martos, a aquesta política va conquistar tanta simpatía personala pera l'Estat de que era representant.

Fins las Filipinas, país atressat, y segons partes oficiales en estat de barbarie, van voler emanciparse de una tutela que tant bé'l tractava y tant ben considerats los tenia.

Ab aixó Sr. Martos, no hi jugui massa ab los catalans que a un company de vosté, en nostre provincia, ab menos motiu lo van arrossegar pels carrers y no voldriam ja que n'ha sortit tant bé del Arxipielech, sense feridas ni vómit, ne sortigués malament dels catalans, personas a qui ni'l govern que li ha donat aquest carrech li egetima los seus elogis en quant a cultura y treballadores.

A dos quarts de deu d'ahir a la nit alarmá als ve-hins del carrer de la Lleona y Llovera la detonació de dos tiros de revólver.

Sembla que aquestas las motivá una disputa que tingué lloch entre dos subjectes en lo saló-menjador de la Fonda del Centro, situada al citat carrer de Llovera, y en quina disputa un d'ells amenassá a l'altre ganivet en má, segons sentírem a dir, per lo qual l'amenassat l'empaytá pel carrer enjgantli los dos tirs sense fer blanch.

Agafats per los individuos de la Guardia municipal foren trasladats a la Presó a disposició del Jutjet instructor.

També als ve-hins del Arrabal de Santa Agna los hi tocá disfrutar d'un esglay.

Motivá aquest uns crits de socorro y ls plors d'un nen que sortian del darrer pis de la casa cantonada al carrer de Misericordia y als quals succiehren dos disparos d'arma de foc contra'l pany d'una porta.

Averiguat per la Guardia municipal a que obehía la alarma se vingué en coneixement que aquesta no era altra que una escena de familia entre marit y muller.

En lo tren corren de Barcelona avuy arribarán a aquesta ciutat lo president y secretari de la Comissió executiva de las Cambras de Comers don Bassili Paraiso y D. Jaume Alba.

A la estació hi aniran a rebrels la Junta directiva de nostra Cambra de Comers y molts senyors socis, haventse iniciat la idea que ha sigut acceptada per unanimitat d'obsequiar als senyors Paraiso y Alba ab un espléndit ápat.

Molt nos alegrariam que d'aquesta visita se féssim l'acort de celebrar lo «meeting» de que parlárem temps entera.

Segurament aquesta vetlla se repetirá l'aplech de pagesos a la plassa de la Constitució ab motiu de tenir presentat al Ajuntament un recurs d'alsada contra'l repartó dels guarda termes.

No dubtém ni per un moment, tractantse com se tracta de propietaris, que aquesta manifestació de protesta no tindrà cap resultat desagradable y de cor desitjém que s'trobi a aquest assumpto una solució satisfactoria pera tots.

No es l'ánim dels propietaris negar en rodó l'apoye al Excm. Ajuntament y si acudeixen en alsada, al nostre entendre, es degut a que sobre la propietat rústica hi pesan tantes gabelas que, francament, ja no saben cóm ferho pera sortir del pas.

Ahir tinguerem lo gust de cambiar una estreta de má ab nostre distingit amic D. Artemi Mergalet, fill del conegut y acreditat comerciant de ví del mateix nom establert a la vila d'Ascó, lo qui, cridat per assumptos del negoci ha vingut a passar dos dias en nostre població.

Li desitjém una bona estada entre nosaltres y un felis retorn a la seva vila.

Ahir a dos quarts de tres de la matinata se desencadená una tempestat que entre llamps y trons deixá caure un bon ruixat. Lo temps continuá tot lo dia ennuvolat y a cosa de las dotze repetí la pluja que, encara que petita, durá poch menos de duas horas.

Lo que s'cregi propietari de duas claus que s'perdrían per lo passeig de la Mina, hont foren trobadas per un carreter, pot, donant las senyas, recollirlas en lo fielat de consums de la carretera de Castellvell, hont están depositadas.

Copiém del «Panell de Campanars» de la premsa barcelonina:

«LO DE TÁRREGA.—Lérida, 20, 230 t.—El gobernador civil de esta provincia ha dado órdenes terminantes para impedir funcione la sociedad Agrupación Catalanista de Tárrega, llevando a los tribunales a su presidente, así como al presbítero D. José Cardona, que predicó en la iglesia un sermón separatista y sedicioso hasta el punto de incitar el público a que persiguiese a cuantas personas no sean catalanes y dirigiendo denuestos al señor Romero Robledo por el

discursu anticatalanista que pronunció en el Congre- so.—Jiménez.—Y afegeix «La Renaixensa»: «Aquest governador deu volguer un ascens. Be 'n fa prou de mèrita, en nom de Deu. Si nosaltres tinguéssim la «Gaceta» a la nostra disposició procurariam afavorir-lo en tot lo que poguéssim, perque ha fet y está fent ab los seus actes més catalanistas dels que no feren ab sos discursos los oradors del «aplech» nacionalista de Sarregra. Ja ho deyan los llatins y tenian rahó de sobras: «ópera, non verba.» y 'l Governador de Lleyda que 's coneix que n' está fort perque 'l va estudiar ab en Tuyaet de Madrid ho ha aplicat en aquest cas particular. Y per ara resulta, encara que pera lograrlo hagi de falsejar la veritat fent dir coses que no foren dites. Pero no hi fa res, ell ha de tenir content al gran cacich, al senyor Cárcer que vol fer pagar al digníssim Mossen Cardona y als honrats catalanistas de Targa las enérgicas paraulas que li dedicá directament en lo meeting, ahont ell se trobava, un dels oradors, que si 'l vol conèixer lo trobará en nostra redacció. Agrabim de tot cor al senyor Governador de Lleyda la propaganda que está fent en favor del catalanisme y li prometem solemnement que sempre que tinguin ocasió procurarem darli motiu pera que pugui continuarla.»

Lo próximu diumenge se posarán en escena en lo teatre de la societat «La Palma» la comedia en un acte «Un Musich de Regiment» y la sarsuela també en un acte «Para una modista un sastre». Després hi haurà ball.

Siga qualsevol lo número de senyors regidors que 's reunixin, avuy a las set del vespre celebrará la sessió de segona convocatoria corresponent a la actual setmana nostra Excmo. Corporació Municipal.

Diuen de Valls que 'ls vins se cotisan de 18 a 20 pessetas tant los negres com los blancs, esperits de vi 35º de 102 a 103 duros los 516 litres, id. seicte a 120 los 509 litres; oli de 3'20 a 3'50 pessetas los 4'13 litres; ametilla comú a 12 pessetas cuartera, id. esperansa a 15 los 50 kilos, civada de 7 a 7'25 pessetas los 70'8 litres, fabons de 11 a 11'5 y garrofas de 5'25 a 5'59 pessetas los 41,60 kilograms.

A Esploga de Fradcoll regeixen los següents preus: Vin negre de 15 a 20 pessetas carga, id. blancs de 19 a 21 y pera la destilació de 4 a 5 rals grau. Ametilla comú de 14 a 15 pessetas cuartera, esperansa de 16 a 18 id. id. civada nova de 6 a 6'50 pessetas cuartera y oli de 3'25 a 3'50 pessetas cuartera.

Segons notícias de bon origen, se tracta de conseguir que la próxima Assamblea catalanista se celebri a Tarragona.

Diuen de Bayona que en una corrida de novillos, en la que lidiaba un príncep aficionat, fou arplegat per lo toro, que fracturá una de las tibias fins saltarli ossos que li atravessaban lo pantalón. Lo príncep ha sigut conduhit a Biarritz en grave estat.

Lo diumenge, dia 24, se celebrará a Roda la important festa inaugural de la Agrupació Catalanista lo «Bach de Roda» que fá alguns dias se fundá en aquella població.

S' han rebut a Roma molt bonas notícias de l' expedició del duch dels Abruzzos al Polo Nort. L' expedició arribá lo 21 de Juliol últim al Cabo Flara; y després de haver deixat en ell provisions pera vuyt mesos, se feu de nor al mar al 26.

La «Estrella Polar» que es lo barco que conduheix l' expedició ha tractat de penetrar en lo Canal Británich, pero li han impedit los gels. Després d' una petita expedició a Tierra Alejandro, la «Estrella Polar» ha lograt atravesar lo Canal trencant los gels.

Lo 6 d' Agost, lo barco arribá sens novetat al mar lliure, ahont trobá a l' expedició Weillman que 's dirigia al Cabo Flara.

Lo duch dels Abruzzos tracta d' invernarse en los 81'30 y qui sap encara més al Nort, ahont existeix un lloch a propòsit.

Lo jove duch madrileny y 'ls companys d' expedició, gosan d' excelent salut.

Avuy comensarán a Tarragona 'ls festejos que aquella ciutat dedica a sa Patrona Santa Tecla.

Lo senyor Alcalde de Barcelona ha rebut una nova carta de la comissió de metjes municipals que continúa a Oporto, en la que després de fer algunas consideracions respecte als danys que ha ocasionat als interessos industrials d' aquella ciutat la forma de cumplir las cuarentenas, diu que en l' Hospital Bomfimind en la actualitat hi ha 14 apestats, tres ingressats darrerament graves, en los quals al continuar ensajantse 'l suero Jersin, s' ha notat que aquest produhía una petita elevació termica substituïda per un descens d' un grau, grau y mitj y potsar més, tenint aquest resultat poca duració. Ab tot, aquest agent produheix notable efecte sobre 'l baccilo pestós, ja que alguns cops a la primera, bastants a la segona y casi sempre a la tercera injecció subcutanea de 20 centímetres cúbichs s' observa la desaparició del microbi en la sanch del malalt ab tot y trobárel encare en lo pus de bubó y en las placas cangrenosas. Continúa la experienta-

ció dels efectes del suero agent viu. Los estudis respecte al valor profiláctich proseguixen, essent interessantíssims, no poguentse encare dir res en concret. Los dignes facultatius Drs. Ferrán, Grau y Viñas que componen la citada comissió municipal indican també en la seva carta 'l desij que tenen de continuar més temps a Oporto pera acabar los estudis que tenen comensats, renunciand desde are al cobro de tota dieta.

Ahir degué arribar a Tarragona lo Diputat a Cortes per aquesta Circunscripció, don Joan Cañellas.

En lo mercat de Vendrell regeixen los preus següents: Vins negres de 22 a 24 pessetas, oli a 4'50 pessetas cuartera, garrofas a 5'50 pessetas quinta y patatas de 2'50 a 3 pessetas lo quinta.

Ab lo ceremonial de costum ha prés possessió de son càrrech, lo nou tinent fiscal de la Audiencia provincial de Tarragona, don August Carvallo.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferents especies, puja a pessetas 1232'46.

Secció oficial

Societat «La Palma»

La Junta Directiva d' aquesta societat convoca als senyors socis a una reunió general extraordinaria que se celebrará lo diumenge vinent dia 24 del actual a las 4 de la tarde, pera tractar lo modo y forma ab que aquesta societat pendrá part en los próximos fires y festas que denhen celebrarse en aquesta ciutat. Lo que s' anuncia pera general coneixement. Rens 20 Setembre de 1899.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari, Artur Escolá.

Registre civil

del dia 20 de Setembre 1899

Naixements

Cap.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Baltasar Mestres Bregat, 25 anys, Sant Magi Alegre, 8.—Joseph Capdevila Bordas, 48 anys, Santa Agna, 31.—Joseph Vendrell Pamies, 70 anys, Dono-tea, 3.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Maurici.

Sant de demá.—Santa Tecla.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 20

De Bilbao y esc. en 30 dias v. Gijón, de 446 ts., ab efectes, consignat als senyors Fills de B. Lonzido la 20 De Hamburg y esc. en 18 dias v. Verlará, de 320 ts., ab tránzit, consignat als senyors Mac-Andrews y C.^a. De Cette en un dia v. Correo de Cartagena, de 258 ts., ab efectes.

Despatxadas

Pera Barcelona v. Gijón, ab tránzit. Pera Barcelona llant Barcelonés, ab ví. Pera Helsingfors y esc. v. rus Arladne, ab efecte. Pera Hamburg y esc. v. Velarde, ab efectes. Pera Londres y esc. v. Arans, ab efectes.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d' ahir. Interior 64'52 Cubas del 86 72'56 Orenses 11'55 Cubas del 90 60'62 S. Juan Aduanas 95' Norts 52'45 Ob. 5 0/0 Almensa 87' Fransas 47'30 Id. 3 0/0 Fransa 43'62 Filipinas

PARIS

Exterior 62'30 Norts 23'40 GIROS Londres 31'18

Se reben órdes pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los païssos.

Joaquím Sociats

CARRER SANTA AGNA, 26. (Teléfono núm. 21) Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Interior 64'55 Aduanas 95' Exterior 62'30 Norts 52'40 Amortisable 47'35 Fransas 47'35 Cubas 1896 72'50 Orenses 12'55 Cubas 1890 60'50 Obs. 6 0/0 Fransa 86'25 Filipinas 77' Id. 6 0/0 43'62 Exterior París 61'85 Id. 3 0/0

GIROS 23'40 Londres 31'18 Cambis corrents en lo dia d' ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comerç de la plassa de Reus.

Table with columns: VALORS LOCALS, ACCIONS, Ptas., Diner, Paper, OPEL. Rows include Gas Reusense, Industrial Farinera, Banc de Reus de Descomptes, etc.

Anuncis particulars

CLASSES DE MÚSICA

TEORIA Y PRÁCTICA MODERNA DE SOLFEGG, PLANO Y CANT

A DOMICILI Y EN SA CASA PER LO PROFESSOR

DON ESTANISLAO MATEU Arrabal Santa Anna, 64, Entressol. Curs especial pera senyoretas

CURRAS per vendre.

Informará Joseph Mestres, picapedrú. San Panerás, 18.

COLEGI DE D.ª MAGDALENA MARTORELL

baix l' advocació de la

Inmaculada Concepció de Maria

Lo 15 del present mes quedarán obertas las classes correspondents a l' Instrucción primaria, elemental y superior, aixis com las referents a l' ensenyansa de tota classe de labors y la de cosit de roba blanca. Hi haurá també classes de Música, Dibuix y Francés. Ditas ensenyansas estarán regentadas per la professora superior D.ª Angela Maleras.

Colegi de senyoretas

DIRIGIT PER

D.ª MARÍA CORTINA

Mestra Superior, baix la advocació de

Nostra Senyora de Misericordia

Lo dia primer d' Octubre s' obrirá aquest nou centre d' educació y ensenyansa, organísat conforme exigeixen las modernas teorías educativas, en lo que 's podrán estudiar, además de las materias que comprén la Instrucción primaria, las especials de tall y confecció de roba blanca, bordat, música, dibuix y francés comptant ab lo Professorat necessari pera la bona marxa de ditas ensenyansas.

Arrabal Santa Agna, núm. 45, segon pis

LLET PURA DE VACA VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Diversions públicas

Plassa de Toros de Tarragona.

GRAN GORRIDA DE NOVILLOS-TOROS PERA 'L DIA 24 SETEMBRE DE 1899.

Se lidiarán sis braus novillos-toros escullits y sense cap defecte, procedents de la antigua y acreditada ganadería de don Celesti Miguel, de Egea de los Caballeros, ab divisa blava, vermella y blanca, per los renombrats destres

Mancheguito y Alvaradito

ab sas correspondents cuadrillas. Preus de las localitats Palcos sense entradas 12'50 pessetas.—Barrers ab entrada 4 idem.—Contrabarrera ab id. 3 idem.—Delantero de grada ab id. 3 idem.—Entrada de sombra 2'50 idem.—Entrada de sol 1'50 idem.—Mitja entrada de sombra 1'25 idem.—Mitja id. de sol 3 rals. Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

